

**Johannes 19:30:
“Het is volbracht!”**

Stef Schagen, M.Div

Johannes 19:30: “Het is volbracht”

Aan het Kruis sprak Jezus de legendarische woorden “het is volbracht” (Joh.19:30). Sommigen denken dat Jezus bedoelde dat vanaf dat ogenblik het Koninkrijk der Hemelen op aarde was aangebroken. Kerkvader Augustinus onderwees dat in zijn dagen, rond 400 AD.

Die interpretatie heeft niet weinigen op het verkeerde been gezet aangaande de komst van het Koninkrijk der hemelen. Augustinus’ interpretatie sloot immers naadloos aan op de tijden van toen: Sinds het Edict van Milaan van Constantijn de Grote (313 AD), het Concilie van Nicea (325 AD) en met Keizer Theodosius die het Xdom tot staatsgodsdienst van het Romeinse Rijk maakte (381 AD), kreeg het Xdom, met de bisschop van Rome als primaat en latere paus, het voor het zeggen in de wereld nadat het 300 jaar in de catacomben en periferie had doorgebracht.

Augustinus’ interpretatie bleek een verwarring vanwege een gebrekkige exegese. Rond het jaar 1000 AD dachten velen dat het Millennium snel af zou lopen en de wereld zou vergaan.

Wij zijn er nog. Misschien dat Jezus toch iets anders heeft bedoeld? Wat bedoelde Jezus met Zijn beroemde woorden?

Het antwoord

Het Johannesevangelie geeft er zelf antwoord op. De bijbel legt altijd zichzelf uit. De eerste hint vinden wij in Joh.4:34 waar Jezus zegt: “Mijn spijs is de wil te doen van Degene, die Mij gezonden heeft, en Zijn werk te volbrengen”. Het Griekse woord voor “volbrengen” is hier hetzelfde als in Joh.19:30 (τελειώω). Daarna in Joh. 17:4: “Ik heb U verheerlijkt op de aarde door het werk te voleindigen, dat U Mij te doen gegeven hebt”. En in Joh.19:28 “zei Jezus, omdat Hij wist, dat alles reeds volbracht was (τελέω), opdat de Schrift vervuld zou worden: Mij dorst!”

Al die tijd had Jezus ernaar uitgekeken Zijn Vaders wil te volbrengen: mensen een weg terug aan te bieden en, als klap op de vuurpijl, aan het Kruis te sterven als een Lam voor de verzoening van de zonden van de hele wereld (Joh.1:29). Nu was het volbracht. Wat een overwinning!

Tetelestai

In het Grieks van Joh.19:30 staat er “tetelestai” (τετέλεσται). Het komt van het werkwoord “teleio” (τελέω) en dat komt in verschillende varianten: “compleet maken, voltooiën, volbrengen, afmaken, uitvoeren” en in Johannes 19:30 staat het in de voltooid tegenwoordige tijd. Die komt met blijvende effecten in het nu.

Hoe moet je een voltooid tegenwoordige tijd zien? Als ik zeg: “Ik at een boterham” (een onvoltooid verleden tijd) dan is dat een kennisgeving. Maar als ik zeg: “Ik heb een boterham gegeten” dan doel ik op de effecten ervan: ik heb geen honger meer, ik kan wel een pepermuntje gebruiken, of iets anders. Een voltooid tegenwoordige tijd is een tegenwoordige tijd met effecten in het nu.

De effecten

Blijvende effecten zijn er ook door Jezus' kruisdood en opstanding daarna. Omdat de Here Jezus voor ons stierf als het finale offerlam van Pesach in Exodus 12 en Yom Kippoer, de Grote Verzoendag in Leviticus 16, gaat ieder die zich met Hem verbindt vrijuit (Rom.8:1-2, Jes.52:13-53:12). De aanklacht is weggenomen (Rom.8:1-2). Hij stilde de boosheid van God, wij kregen Zijn barmhartigheid. Hij nam de afrekening, wij kregen aanvaarding. Hij stierf in onze plaats, zodat wij terug in de armen van Vader God terecht komen en een diepe verandering meemaken. Hij nam waar Gods gerechtigheid om vroeg, wij genade. Wat een evangelie!

Toen Jezus stierf had Hij Zijn 1^e missie helemaal uitgevoerd: de wil van Zijn Vader te doen door te sterven als een Lam zonder gebrek (Joh.1:29, Heb.7:28), voor eens en altijd (Heb.7:27). Er is vergeving en Gods aanbod van genade.

Dat is iets anders als stellen dat het Koninkrijk der hemelen op aarde is begonnen.

Koninkrijk-Nu

Vandaag de dag grijpt wat Augustinus onderwees opnieuw om zich heen. Sommigen gaan helemaal op in Koninkrijk-Nu maar vergeten Koninkrijk-Straks. Nu breekt het Koninkrijk wel baan sinds Johannes de Doper het predikte (Matt.3:2, 11:12) maar als je stelt dat het er allemaal al is, dan moet je ook de kenmerken van het Koninkrijk hebben. Dan is er geen pijn meer, armen en benen zijn zonder gebed aangegroeid, er zijn geen conflicten meer, geen uitvaarten, en de kerk zit vol met volmaakte mensen. Als het Koninkrijk er nu al in volheid is, heeft geen vrouw haar maandelijkse moeite meer, tot groot genoegen van haar en veel mannen. En aan de mannen gaat de midlife crisis voorbij, tot groot genoegen van veel vrouwen. ☺ Bovendien heb je radijzen van 1 meter omvang in je achtertuin en kroppen sla die groter zijn dan je weg kunt krijgen.

Koninkrijk-Straks

Zover is het nog niet. Ook de harmonie die Jesaja 11 belooft is er nog niet. Het schaap zal vredig liggen met de wolf en de koe en de berin zullen samen weiden zonder elkaar tot ontbijt te bevorderen. Een kleine jongen zal hen hoeden en een kind zal zijn hand in het hol van een adder steken zonder gebeten te worden. Toch zou ik niet gaan pootjebaden tussen de krokodillen. Don't try this at home. Je wil niet als een soepstengel tussen de kaken van een alligator verdwijnen. Ook je verheerlijkt lichaam waarmee je zoals Jezus door de deur kunt zonder die eerst open te doen, is er nog niet. Het allereerste bewijs daarvan als je het probeert is hoofdpijn.

Lucas 17:21: Koninkrijk in ons

Maar het Koninkrijk is ín ons, zeggen sommigen. Lees Lucas 17:21! Ja, de Geest heeft ons binnenste genomen en verandert ons van binnenuit (Eze.36:25-27, Rom.12:1-2). Dat is ronduit vuurwerk. Maar onze zondige natuur is er ook nog. Daarom hebben wij nog een innerlijke worsteling, een oorlog met onze oude natuur (Heb.12:1-4). Niet wat ik wil doe ik, Gods wet, maar wat ik níet wil doe ik, de wet van zonde in mijn leden, schreef Paulus (Rom.7:19-20). Dat niet alleen, de wet van God wekt nota bene zelf op wat het bestrijdt

(Rom.7:5, 8, 10)! Ik wil wel stoppen voor dat rode stoplicht maar mijn remmen doen het niet. En als ik een rood stoplicht zie, heb ik de neiging om gas te geven! Zoiets zei Paulus. Ik ellendig mens! Wie zal mij verlossen? Glorie aan God voor Jezus (Rom.7:24-25)! Hij komt eraan en dan is alles en iedereen verlost (8:21-23).

Het Grieks van Lucas 17:21 doet misschien licht schijnen op wat Jezus bedoelde te zeggen: niet dat het Koninkrijk in ons maar dat de Koning bij hen was. Lucas pende het Griekse “entos” (ἐντός), dat beter is vertaald met “onder/bij jullie”. Als Jezus “in jullie” bedoelde, het Koninkrijk is in jullie, dan had Lucas het veelgebruikte “en” (“ἐν”) geschreven.

Jezus bedoelde te zeggen wat Hij al die jaren probeerde duidelijk te maken: De Koning is onder jullie, in jullie midden. Ik ben het. Kom tot Mij, want waar de Koning is, daar zal ook Zijn Koninkrijk zijn.

De proleptische aoristus

De grammatica van de grondtekst helpt ook bij andere teksten. Wat bedoelde Paulus met “die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt?” (Rom.8:30)? “Hééft Hij verheerlijkt”?! Wanneer ik in de snackbar een frikandel weghap, hoe heerlijk die ook is, heb ik niet de indruk dat ik al in een verheerlijkt lichaam rondloop.

Paulus gebruikte hier een proleptische aoristus. Hij nam als het ware een sprong vooruit in de tijd, zag het gebeuren, kwam terug en schreef het op alsof het allemaal al gebeurd was. Zo zeker is het dat het gaat gebeuren dat het er staat alsof het al werkelijkheid is.

De zonen Gods komen openbaar bij de verlossing van hun lichaam, schreef hij enkele verzen eerder (Rom.8:23). Maar het staat zo vast dat de transformatie gaat komen, dat Paulus het in Rom.8:30 pende alsof het er al is.

De perfectum confidentiae

De proleptische aoristus is er ook in het Hebreeuws: een perfectum propheticum of perfectum confidentiae, een profetisch voltooide tijd. Jesaja maakte er gebruik van. In Jesaja 9:1 pent hij: “Het volk dat in duisternis gezeten is, heeft een groot licht gezien!”

Wat had Jesaja nou toch in zijn hoofd gehaald? Het zou nog meer dan 700 jaar duren voor Jezus in de kribbe lag en de tekst werkelijkheid werd (Matt.4:16)! Jesaja gebruikte een profetisch voltooide tijd. Zó zeker was wat God gesproken had, dat Jezus ging komen, dat hij het pende alsof het al achter hem lag. Jesaja stond al bij de kribbe.

Back to the future

Dat doet denken aan Back to the Future, de bestseller van de jaren tachtig. “Doc” had een tijdmachine uitgevonden waarmee hij Marty in de tijd kon laten reizen. Marty maakte er dankbaar gebruik van: hij stapte in de Delorian, reisde terug in de tijd, en kon bepaalde gebeurtenissen voorkomen om zijn toekomst te veranderen. Ook kon hij vooruit in de tijd om te zien wat er van de buurt waar hij woonde zou worden. Door in de tijd terug te reizen

kon hij de bestemming van zijn vader beïnvloeden, ten koste van Biff, en daarmee zijn eigen ouderlijk huis. Door in de tijd vooruit te reizen kon hij zien wat het effect zou zijn van zijn heden.

Dat lijkt mij wel wat. Stel je voor dat je op school een paar weken in de tijd vooruit kunt reizen om alvast het proefwerk te bekijken en je alle vragen al weet! 😊

Het komt

Dat kan niet. Hoewel het Koninkrijk sinds Johannes de Doper baan breekt met kracht (Joh.11:12), zien wij nog niet de volheid ervan die pas komt bij de Wederkomst. Maar Gods Boek is de tijdmachine waardoor wij weten hoe het eruit gaat zien, waar het allemaal op uitloopt.

In de hemelen is alles volbracht en ligt je toekomst vast, maar op aarde is nog niet alles zichtbaar (Heb.4:14). De geloofshelden van Hebr.11 gingen ervoor en jaagden ernaar om het te grijpen, het Koninkrijk, maar kregen het hen beloofde nog niet omdat er eerst andere dingen moesten gebeuren: dat wij erbij zouden komen (Hebr.11:39-40).

Slot

Aan het Kruis is de vloek verbroken en is er grote zegen gekomen, maar wij zitten vaak nog met de effecten van wat in Genesis 3 misging (Gal.3:13).

Maar alles gaat veranderen: er komt een transformatie (Rom.8:21-23). De dood zal zijn verzwolgen (1Cor.15:54-56).

Zijn Koningschap is geïnaugureerd en wordt straks overal gerealiseerd. Toch mogen wij ons naar alles ervan uitstrekken: het wordt door de Heilige Geest gemanifesteerd (Efz.1:14).